

Til
Miljøminister
Lea Wermelin

cc. Udvalget for Småøer
Udvalget for Miljø og Fødevarer
Miljøordførerne

Den 24. marts 2022

Vedr. udmøntning af kriterier for den kommende støtteordning til udlægning af grundvandsparker og 'den grønne vandfond'

Sammenslutningen af Danske Småøer, der er interesseorganisation for 27 små øer¹, er blevet opmærksom på, at der netop nu pågår et arbejde i Miljøministeriet med at få fastlagt kriterier for den kommende støtteordning til udlægning af grundvandsparker og dermed også kriterier for udmøntning af midler fra 'den grønne vandfond'.

15 øer af Sammenslutningen af Danske Småøers 27 medlemsøer har et eller flere privatejede vandværker, der som oftest drives som et andelselskab med begrænset ansvar (a.m.b.a.).

I forbindelse med fastlæggelse af kriterierne for den kommende støtteordning til udlægning af grundvandsparker og dermed også kriterier for udmøntning af midler fra 'den grønne vandfond' skal vi bede jer være opmærksomme på følgende omkring grundvand og grundvandsbeskyttelse på de små øer:

- Øernes vandværker og deres økonomi er kendetegnet ved, at der er få forbrugere (fastboende og fritidshus-/sommerhusejere) til at dække alle omkostninger. Ud over almindelige driftsopgaver, der i høj grad løses af frivillig arbejdskraft, er der betydeligt øgede udgifter til prøvetagning ifm. vandanalyser, håndværkere og anlægsopgaver (grundet sejltid, hvor håndværkere m.fl. har færge- og ventetid, som faktureres vandværket). Som følge deraf har en del småø-vandværker en vandpris, der ligger betydeligt over landsgennemsnittet.
- De små øer er særligt udfordret ift. geografi, idet der er begrænsede ressourcer, et begrænset areal og ikke alternative forsyningsmuligheder. På langt de fleste øer kan man ikke blot etablere en ny boring på grund af øens størrelse. Ej heller er det muligt at få vand fra fastlandet, idet det koster rigtig mange penge at etablere en ledning til fastlandet, og her er ikke andre end ø-vandværkets forbrugere til at betale. (Et overslag fra Rambøll, som Slagelse Kommune har fået udarbejdet, viser, at det koster godt 33 mio. kr. at lægge vandledninger fra Stignæs til Agersø og Omø – penge som skal betales af de to ø-vandværkers forbrugere).
- De kommunale indsatsplaner for øerne udpeger forholdsvis store (i forhold til den enkelte øs samlede areal) landbrugsområder, der skal dyrkes pesticid- (og evt. nitrat-) frit. Dermed skal det enkelte vandværk indgå økonomiske aftaler med landmanden, der modsvarer dennes tab ved pesticidfri dyrkning – igen med store omkostninger til følge for den enkelte forbruger i vandværket.

Man kan sige, at hvor man på fastlandet fravælger at holde liv i små vandværker på grund af store økonomiske udfordringer, er der på småøerne ikke andre muligheder, selvom det er økonomisk tungt.

Derfor er det nødvendigt med hjælp til de små, privatejede ø-vandværker, for at de kan realisere de økonomisk belastende indsatsplaner, og det er afgørende nødvendigt, at kriterierne for de kommende støtteordninger tager højde for de særlige udfordringer, vi på småøerne har, således at ø-vandværkerne har mulighed for at søge økonomisk hjælp her.

Venlig hilsen
Dorthe Winther
Formand
Sammenslutningen af Danske Småøer

¹ Sammenslutningen af Danske Småøers medlemsøer er: Aarø, Agersø, Anholt, Askø, Avernakø, Baagø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Drejø, Egholm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Neksø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø og Venø.